

Αλέξανδρος Α. Δρόσος MD, FACR

Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Το ανοσολογικό εργαστήριο στη κλινική πράξη

adrosos@cc.uoi.gr

www.rheumatology.gr

Αυτοάνοσα Νοσήματα

- ΣΥΣΤΗΜΙΚΑ
- Αγγειίτιδες
- Σ.Ε.Λ.
- Ρ.Α.
- σ.Sjögren (Επιθηλιίτιδα)
- Σκληρόδερμα
- Μυοσίτιδες
- ΟΡΓΑΝΟΕΙΔΙΚΑ
- Ενδοκρινείς Αδένες
- Θυρεοειδίτιδα Hashimoto
- Νόσος του Graves
- Σακχαρώδης Διαβήτης (τύπου I)
- Άλλα Όργανα
- Γαστρίτιδα
- Ηπατίτιδα
- Διάμεση Πνευμονίτιδα
- Κυτταροπενίες

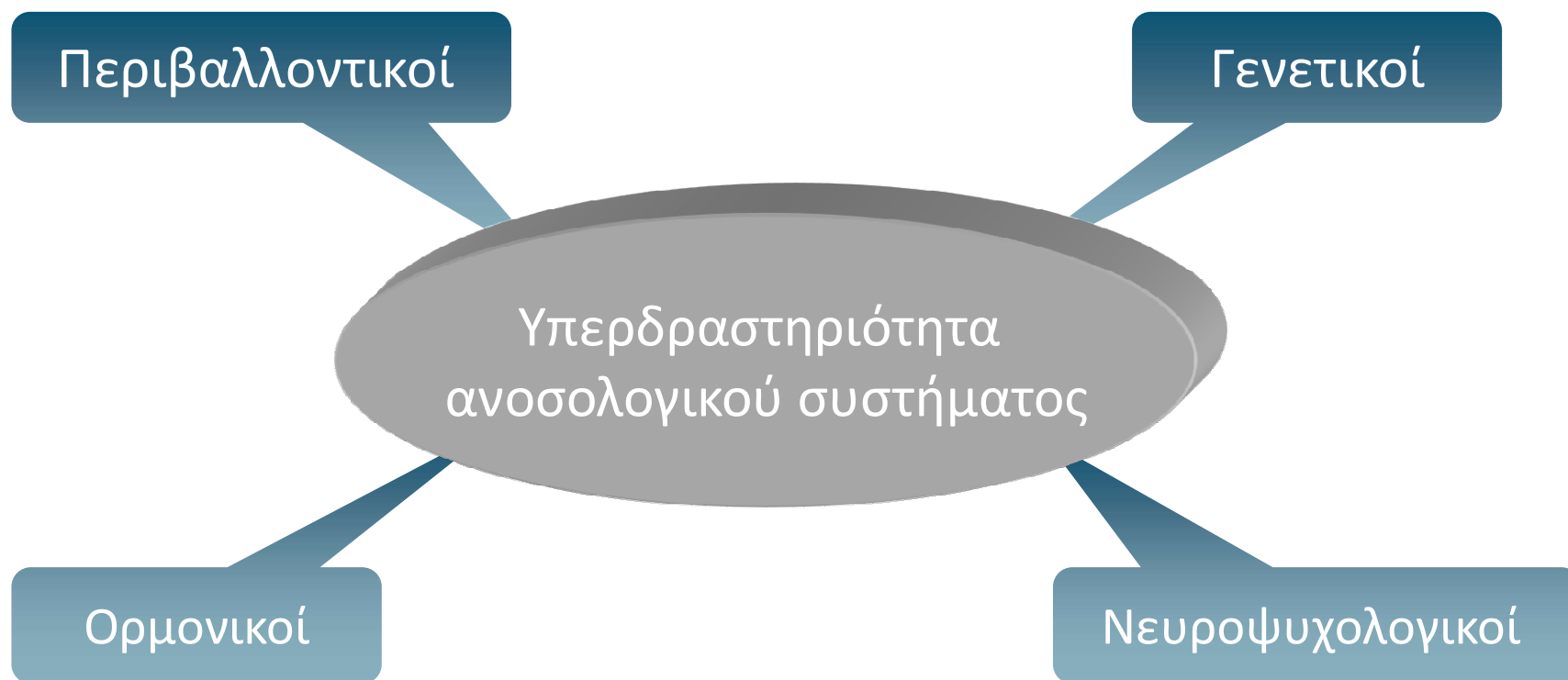
Αυτοάνοσα Νοσήματα

Ορισμός

- Ανοσολογική απόκριση έναντι του εαυτού
  - Αυτοαντισώματα
  - Αυτοδραστικά T λεμφοκύτταρα
- Ιστική βλάβη
  - Διήθηση του οργάνου στόχος από κύτταρα χρόνιας φλεγμονής (μακροφάγα, λεμφοκύτταρα)
- Μετάδοση νόσου
  - Άνθρωπος → Πειραματόζωο
  - Άνθρωπος → Άνθρωπος

Αυτοάνοσα Νοσήματα

Γιατί πρέπει να ελέγχουμε την παρουσία αυτοαντισωμάτων;

- Χρήσιμα στη διάγνωση
- Χρήσιμα στην πρόγνωση
- Παρακολούθηση ασθενών

Ανοσολογικές εξετάσεις

Ρευματοειδής παράγοντας	RF	Rheumatoid factor
Αντιπυρηνικά αντισώματα	ANA Αντι-dsDNA Αντι-ENA Αντι- κεντρομεριδιακά Αντι-Scl70 Αντι-Jo-1	Antinuclear antibodies (Sm-RNP-Ro-La)
Αντισώματα έναντι κυτταροπλάσματος των ουδετεροφίλων	ANCA	Anti-neutrophil cytoplasmic antibodies
Αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα	Anti-CL LA	Anti-cardiolipin antibodies Lupus anticoagulant

Ανοσολογικές εξετάσεις

Κρυοσφαιρίνες

Cryoglobulins

Ποσοτικός προσδιορισμός
ανοσοσφαιρινών

IgG-IgM-IgA-IgE

Κλάσματα συμπληρώματος

C3-C4

C-αντιδρώσα πρωτεΐνη

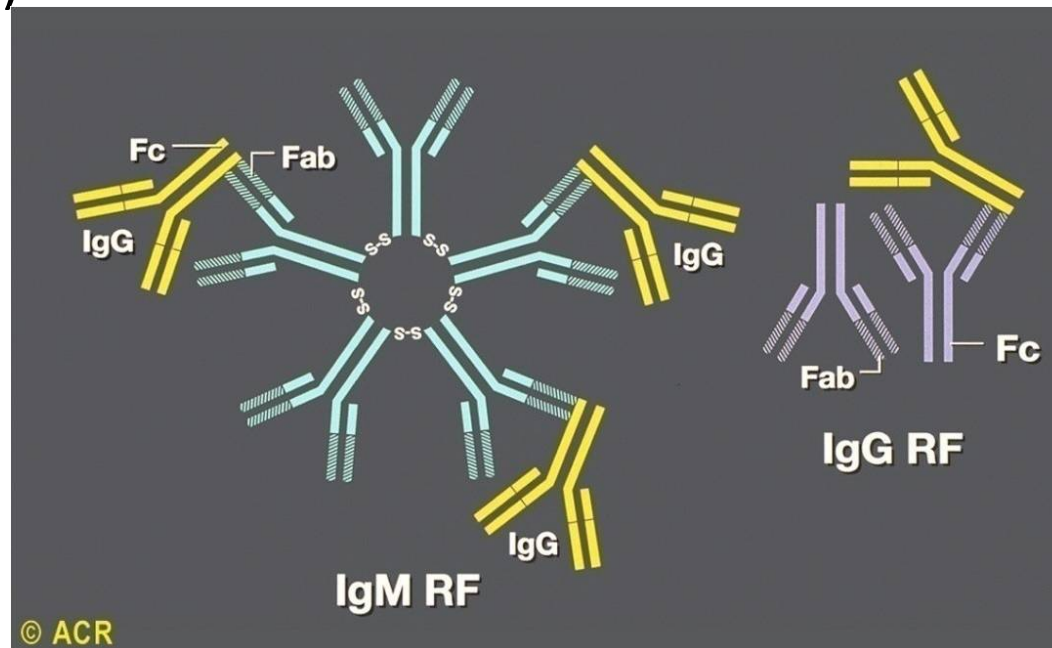
CRP

Αντι-CCP

Ρευματοειδής παράγοντας (RF)

Ανίχνευση – ποσοτικός προσδιορισμός

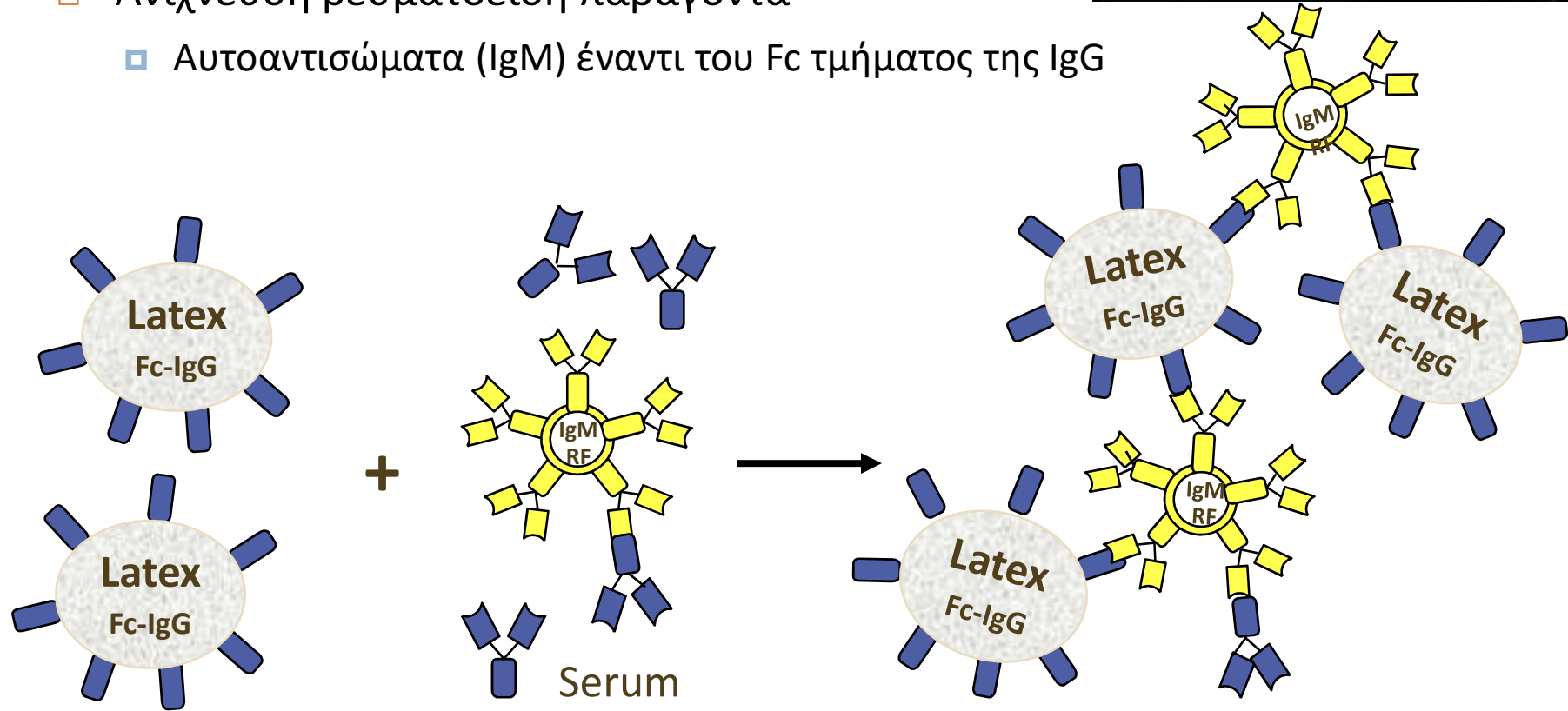
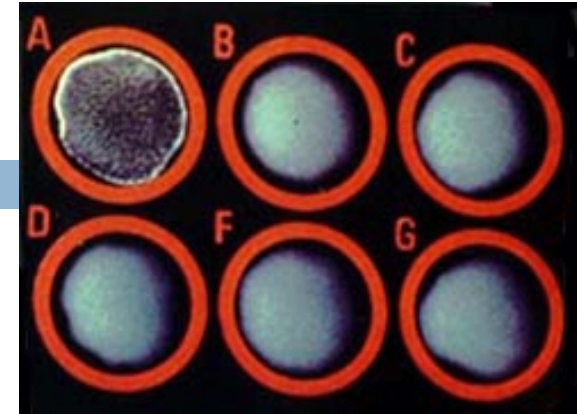
- Αυτοαντισώματα εναντίον της Fc περιοχής των IgG
- Μπορεί να είναι IgM, IgG, IgA, IgE (IgM μόνο εξετάζονται στη ρουτίνα)

Βασικές εργαστηριακές τεχνικές: ανοσοσυγκόλληση (agglutination)

- Ημιοσοτική μέθοδος
- Ανίχνευση ρευματοειδή παράγοντα
  - Αυτοαντισώματα (IgM) έναντι του Fc τμήματος της IgG

Ρευματοειδής παράγοντας

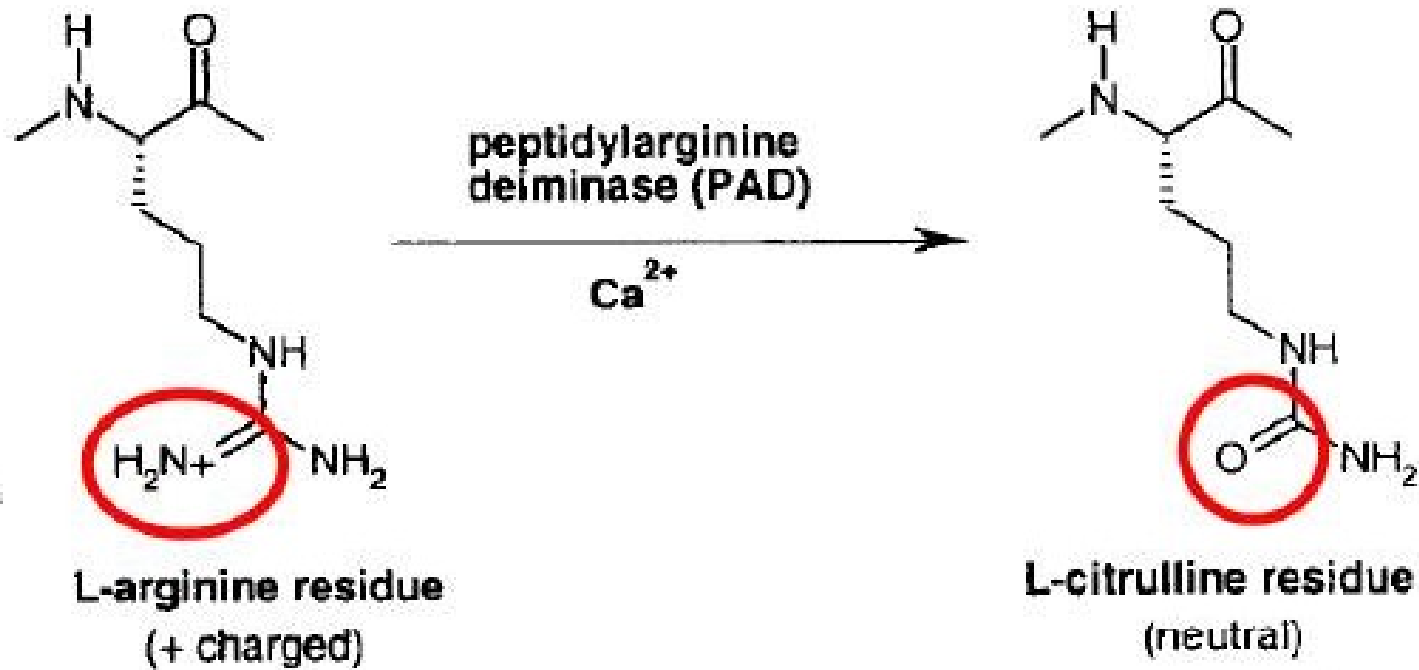
Ρευματικές παθήσεις	%
Ρευματοειδής αρθρίτιδα	50-90
ΣΕΛ	15-35
Σύνδρομο Sjogren	70-80
Σκληροδερμία	20-30
Πολυμυοσίτιδα/Δερματομυοσίτιδα	2-10
Υγιή άτομα (>60)	5-25
Λοιμώξεις	
Ενδοκαρδίτιδα	25-50
Ηπατίτιδα C	40
Ιογενείς λοιμώξεις (παροδικά +)	15-65
Άλλες παθήσεις	
Σαρκοείδωση	3-33
Ιδιοπαθής πνευμονική ίνωση	10-50
Πρωτοπαθής χολική κίρρωση	45-70
Νεοπλασματικές παθήσεις	5-25

**Αντισώματα έναντι
κιτρουλινοποιημένων πρωτεϊνών**

Κιτρολλινοποιημένα πεπτίδια

Μετα – μεταγραφική τροποποίηση της Αργινίνης

Γραμμικό πεπτίδιο

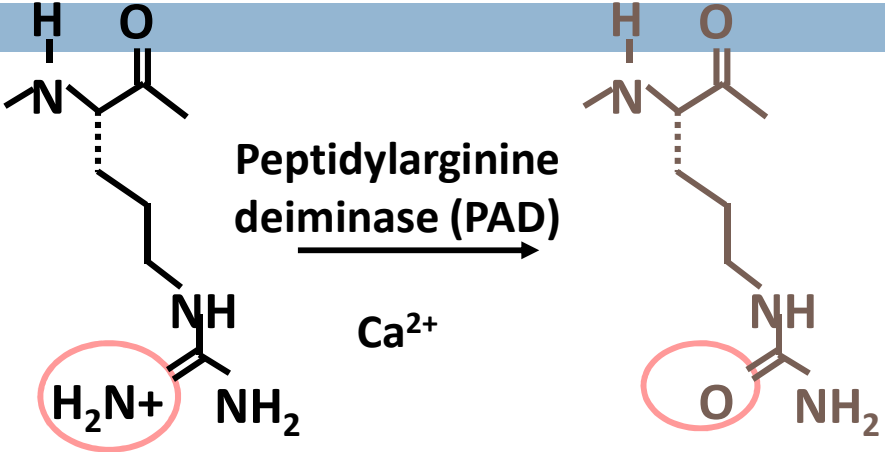
- Παρουσία κιτρουλλίνης σε πεπτίδιο-αντιγόνο, το αντίσωμα είναι “ACPA”

Κυκλικό πεπτίδιο

- Κιτρουλλίνη παρούσα σε κυκλικό πεπτίδιο = κυκλικό, κιτρουλλινοποιημένο πεπτίδιο (CCP)
- Διαφορετικά CCPs και συνδυασμοί (CCP1, CCP2 κλπ)

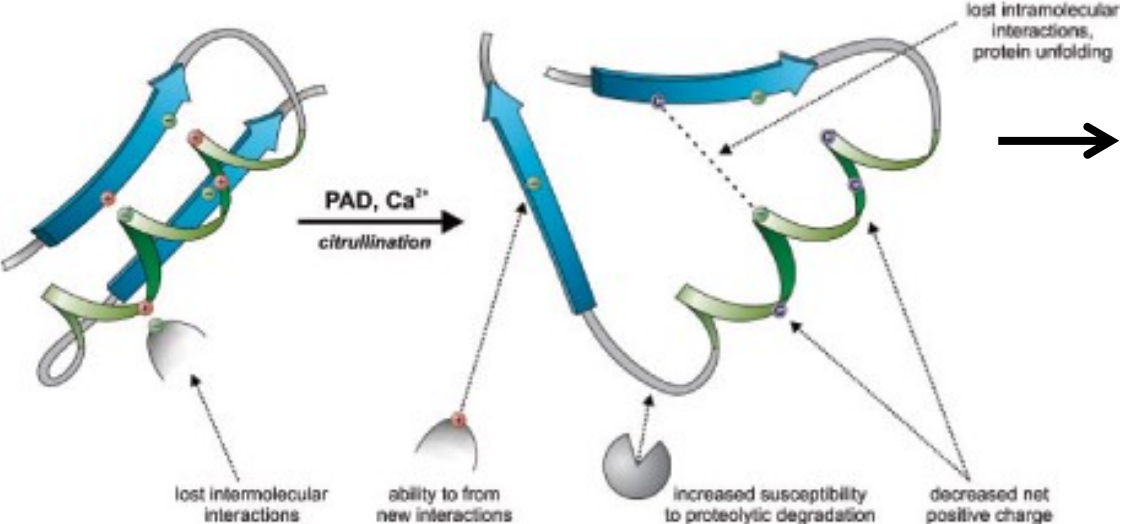
Citrullination

post-translational modification

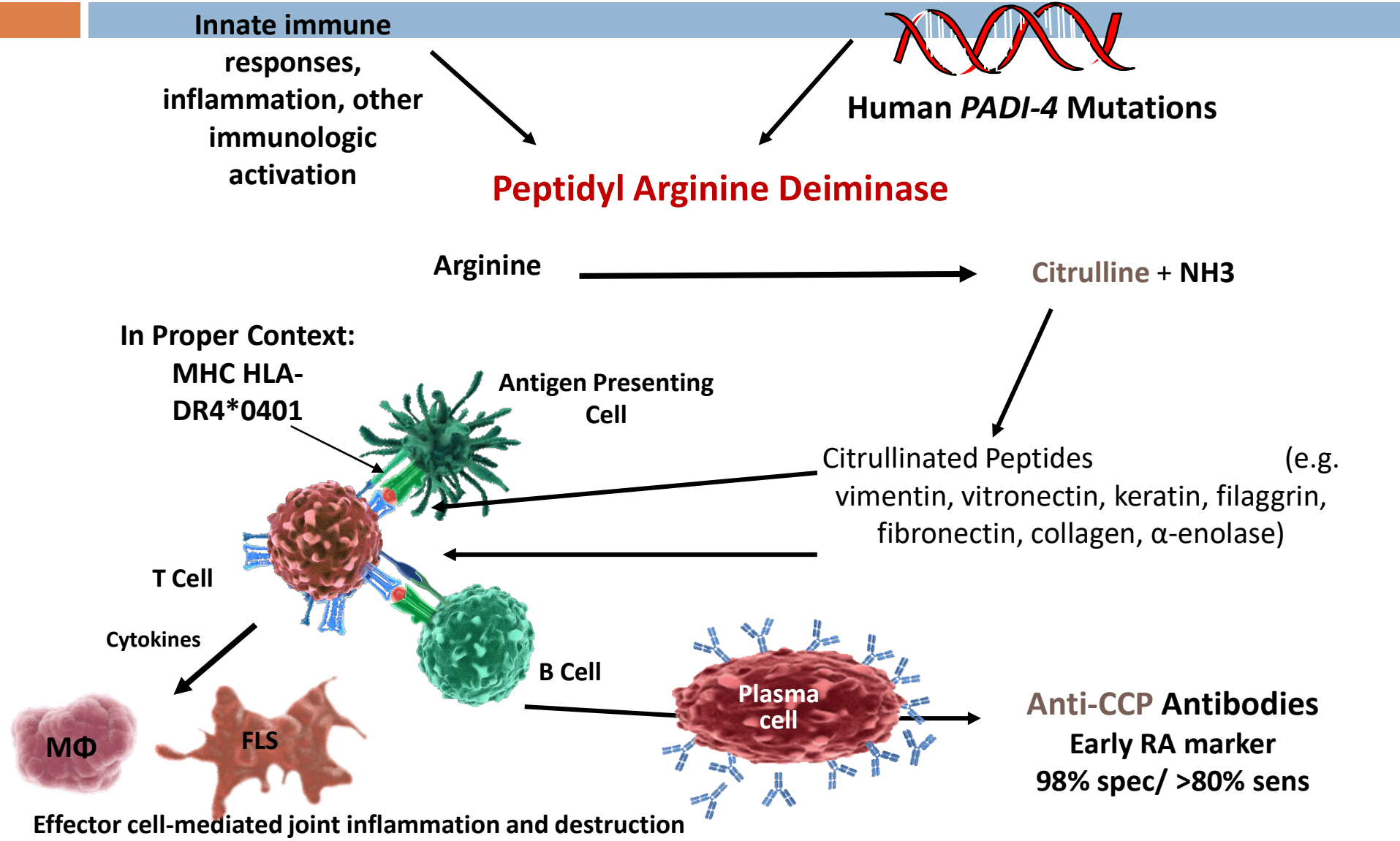
L-arginine residue (+charged)

L-citrulline residue (neutral)

Neo-epitope formation

Citrullinated Peptides in RA

Θετικά ACPA tests σε άλλες παθήσεις

- Ψωριασική αρθρίτιδα (8,6%)
  - Ψωρίαση, χωρίς αρθρίτιδα (0,7-17%)
- ΣΕΛ (7,8%)
- Σ. Sjögren's (5,7%)
- Σπονδυλοαρθρίτιδες (2,3%)
- Σκληρόδερμα (6,8%)
- ΗCV/κρυοσφαιριναιμία (3,5%)
- Οστεοαρθρίτιδα (2,2%)
- Νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα (7,7%)
- Ινομυαλγία (2,7%)
- Φυματίωση (34,3%) (Μη ειδική σύνδεση;)

Αντιπυρηνικά αντισώματα (ANA)

Αντισώματα έναντι πυρηνικών αντιγόνων

Μέθοδοι ανίχνευσης

Ανοσοφθορισμός
(Υπόστρωμα Hep-2
κύτταρα ήπατος/νεφρού)

ELISAs
ANA διαλογή (↓ ευαισθησία)
και ειδικά αντιγόνα

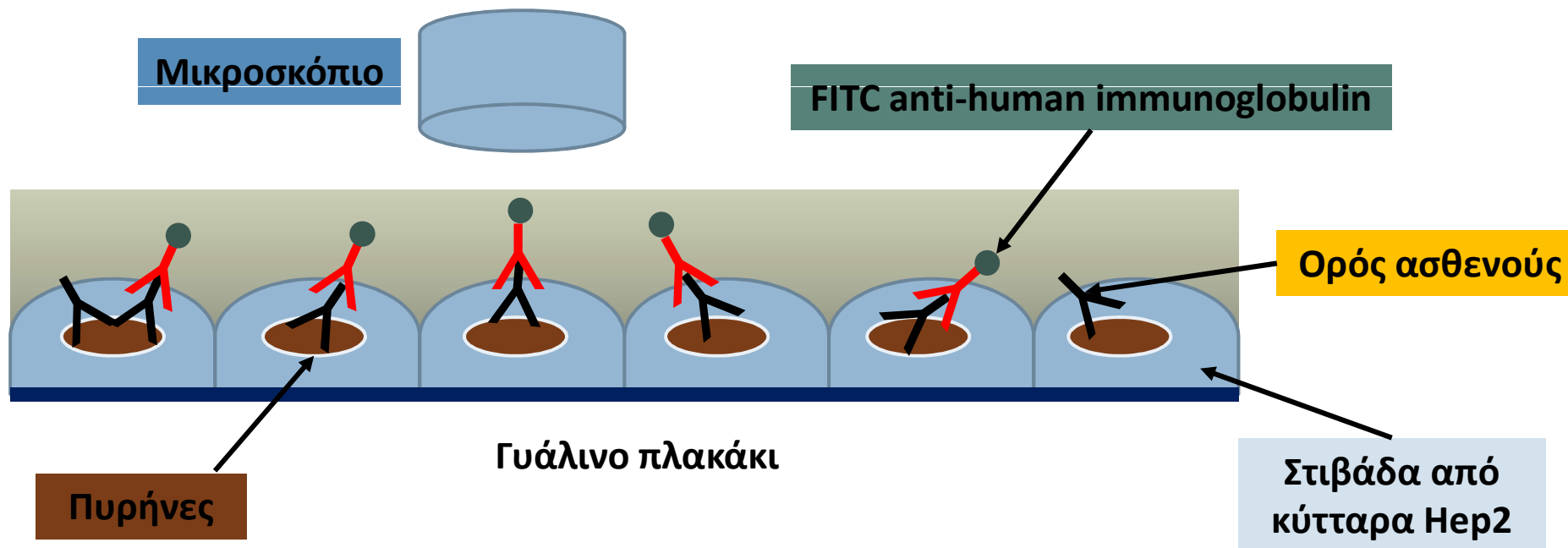
dsDNA	Jo-1
Ro/La	Scl-70
Sm	RNP

IFE ANA εξέταση διαλογής

Box 1 Recommendations of the American College of Rheumatology (ACR) Antinuclear antibody (ANA) Task Force

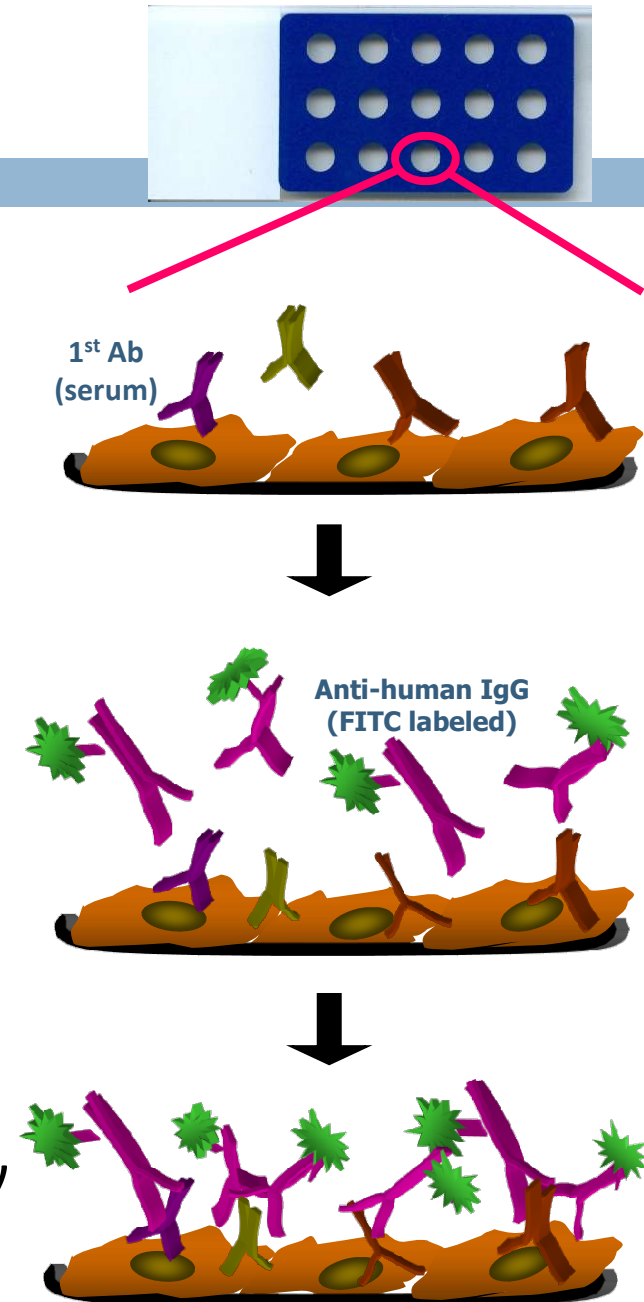
Immunofluorescence ANA test should remain the gold standard for ANA testing

Meroni PL.
Ann Rheum Dis 2010

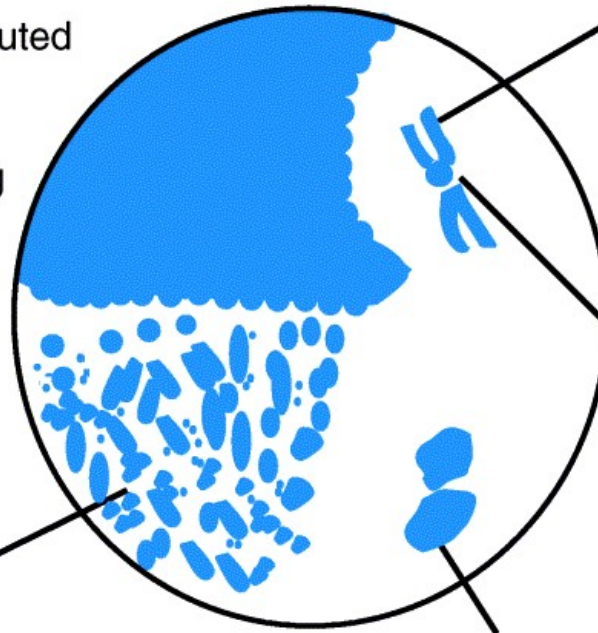
Βασικές εργαστηριακές τεχνικές: έμμεσος ανοσοφθορισμός

- Πλακίδια επιστρωμένα με κύτταρα ή ιστό πλούσια σε αυτοαντιγόνα
  - HEp2 κύτταρα, ουδετερόφιλα
- Ποσοτικοποίηση
  - Ημι-ποσοτική μέθοδος
- Χρησιμοποιείται ως:
  - Δοκιμασία διαλογής (screening test)
- Αναγνώριση ειδικών αυτοαντισωμάτων
  - ANA, ANCA

dsDNA (and ssDNA):
homogeneously distributed
across the nucleus in
non-dividing cells.
Homogeneous staining
seen with antibodies
to ssDNA and
(with chromosomal
staining) with
antibodies to dsDNA.

Extractable Nuclear
Antigens: clusters of
the many ENAs arranged
in ranging sized 'speckles'
across the nucleus

Chromosomes:
organised from
chromatin for cell
division. Staining
seen with antibodies
to dsDNA

Centromere:
40–60 discrete fine
speckles seen with
centromere antibodies

Nucleolar : 2-4 prominent
nucleoli seen in the p2 cells

Ανοσοφθορισμός ANA

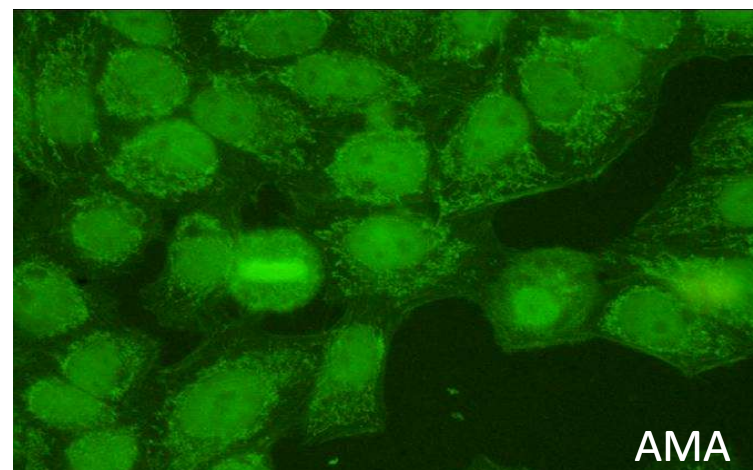
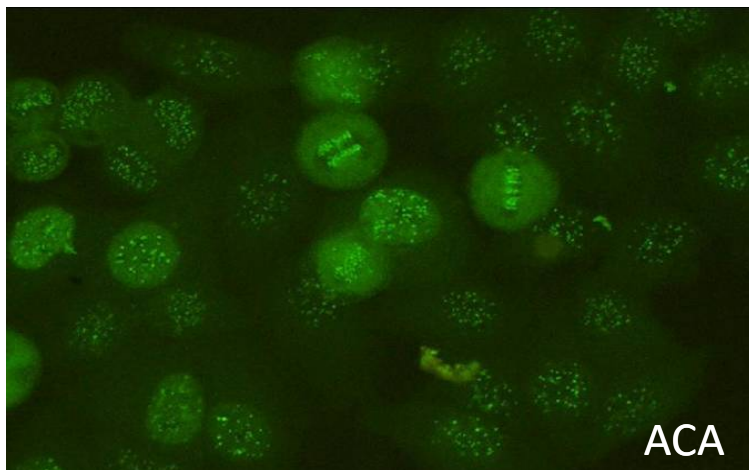
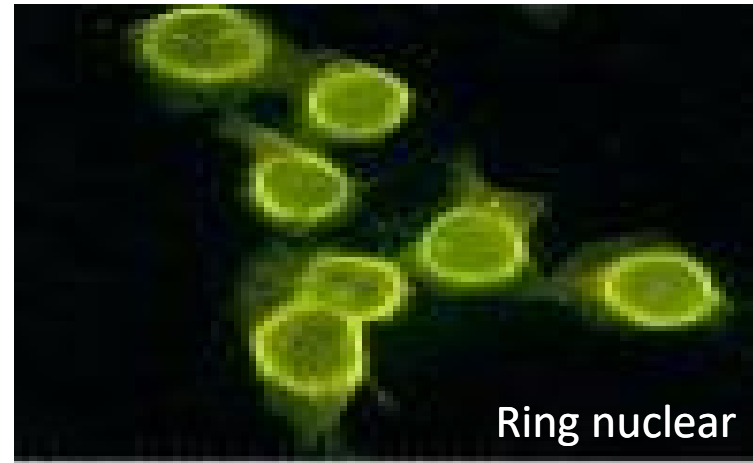
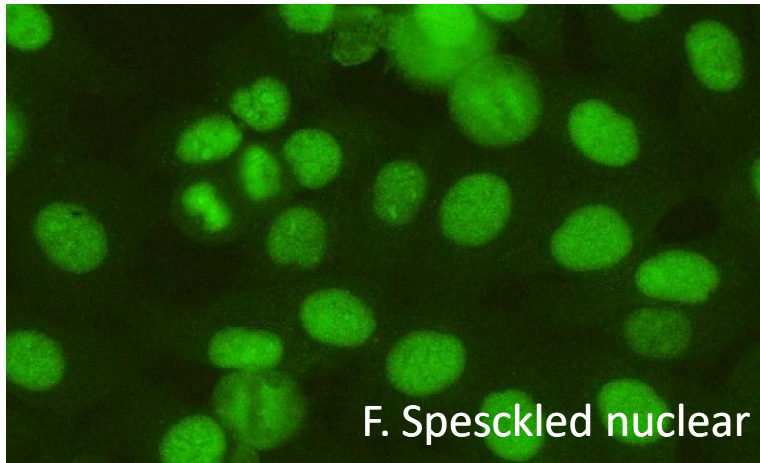
□ Ειδικοί τύποι

- Κεντρομερίδιο
- Δακτυλιοειδής
- Μιτοχονδριακός
- Πυρηνισκικός

□ Μη-Ειδικοί τύποι

- Διάχυτος
- Στικτός
- Ριβοσωμικός

Αυτοαντισώματα: αντιπυρηνικά αντισώματα (ANA)

ANA

ΣΕΛ	93-99%
Σκληροδερμία	85
Φαινόμενο Raynaud	64
Δερματομυοσίτιδα/Πολυμυοσίτιδα	61
Νεανική χρόνια αρθρίτιδα	57
Σύνδρομο Sjogren	48
Ρευματοειδής αρθρίτιδα	14

Μη ρευματικές παθήσεις

Θυρεοειδίτιδα Hashimoto	30-45
Νόσος Graves	50
Αυτοάνοση ηπατίτιδα	65-90
ITP	10-30
Ηπατίτιδα C	10

Υγιείς	5-30
---------------	-------------

Αυτοαντισώματα: αντιπυρηνικά αντισώματα (ANA)

Ανοσοφθορισμός	ΣΕΛ	ΣΣ	Σκλ.	Μυοσίτιδα	ΡΑ	ΠΧΚ
Στικτός (πυρηνικός)	+++	+++	+	+	+++	-
Δακτυλιοειδής (πυρηνικός)	++	-	+	-	-	-
Κεντρομεριδιακός (πυρηνικός)	-	+	+++ (περ)	-	-	-
Πυρηνισκικός	-	-	+++	-	-	-
Κυτταροπλασματικός	±	±	-	+++	±	-
Μιτοχονδριακός	-	+	+	-	+	+++

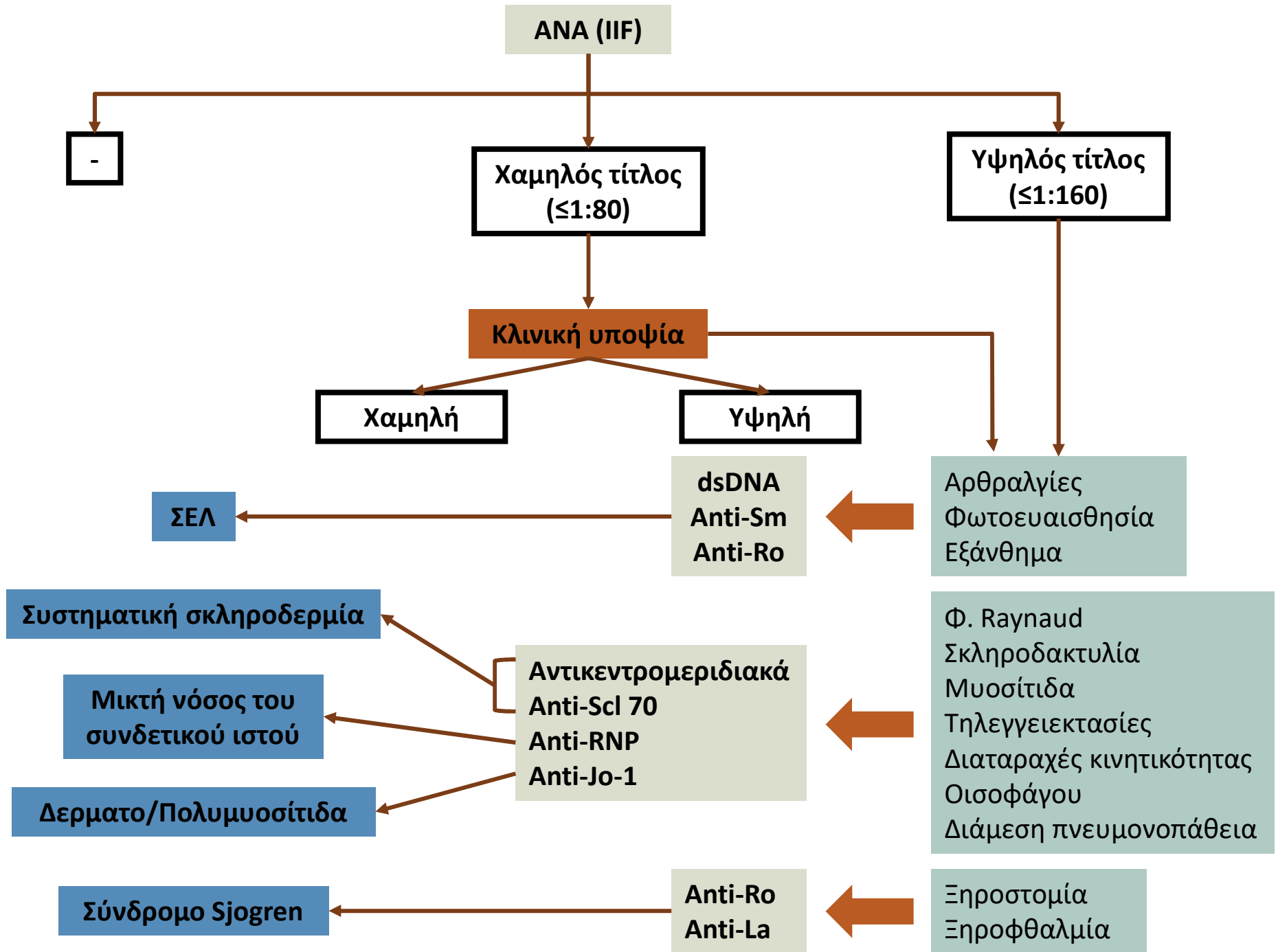

ANA και ΣΕΛ

Ευαισθησία = 93-99%

Αρνητικά: σχεδόν αποκλείει
ANA   τη διάγνωση του ΣΕΛ

ANA (IIF)

-

Χαμηλός τίτλος
(≤1:80)

Υψηλός τίτλος
(≤1:160)

Κλινική υποψία

Χαμηλή

Υψηλή

ΣΕΛ

dsDNA
Anti-Sm
Anti-Ro

Αρθραλγίες
Φωτοευαισθησία
Εξάνθημα

Συστηματική σκληροδερμία

Μικτή νόσος του
συνδετικού ιστού

Δερματο/Πολυμυοσίτιδα

Αντικεντρομεριδικά
Anti-Scl 70
Anti-RNP
Anti-Jo-1

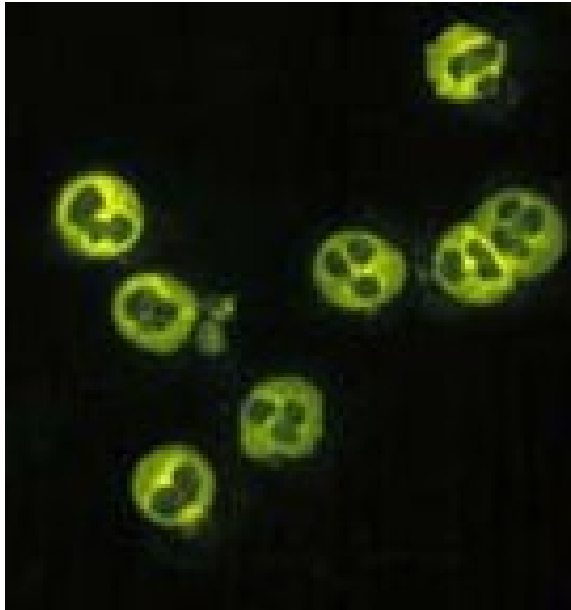
Φ. Raynaud
Σκληροδακτυλία
Μυοσίτιδα
Τηλεγγειεκτασίες
Διαταραχές κινητικότητας
Οισοφάγου
Διάμεση πνευμονοπάθεια

Σύνδρομο Sjogren

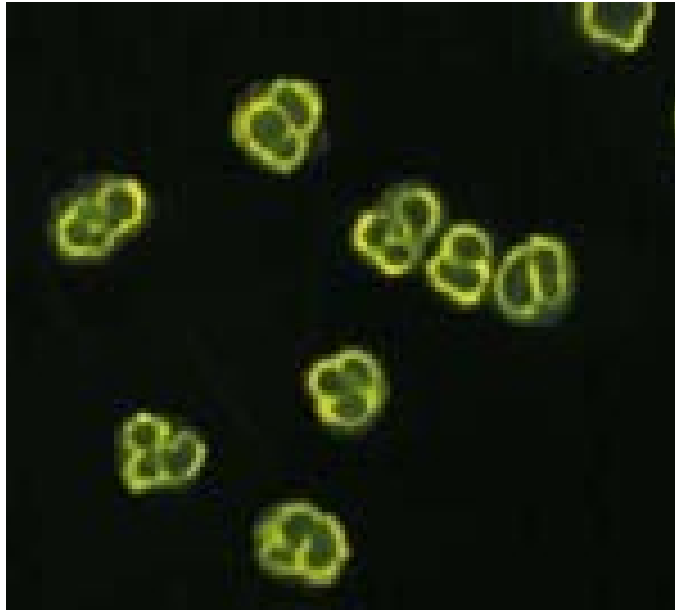
Anti-Ro
Anti-La

Ξηροστομία
Ξηροφθαλμία

Αυτοαντισώματα ANCA

C-ANCA

P-ANCA

Ανίχνευση

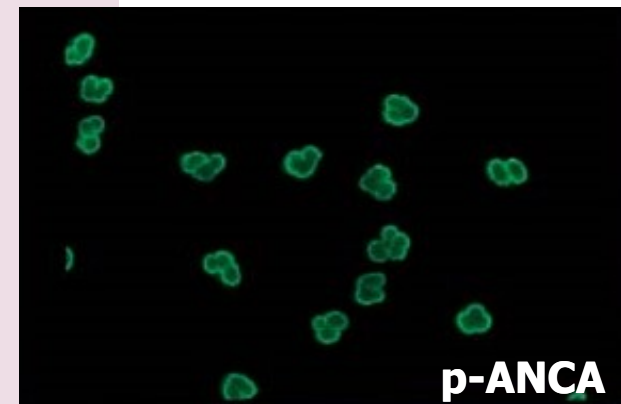
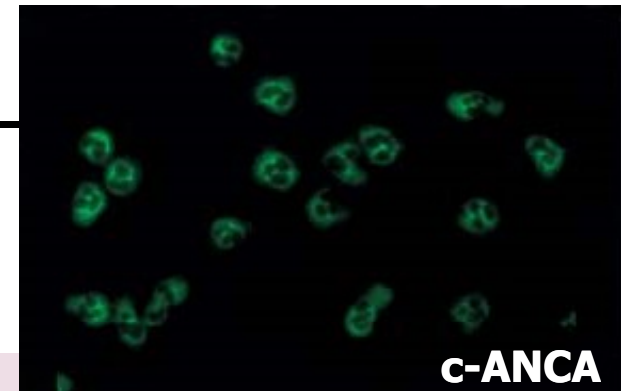
✓ Ανοσοφθορισμός
(c-/p-ANCA)

✓ ELISA
Anti-PR3
Anti-MPO

Ομάδα αντισωμάτων που αναγνωρίζουν συστατικά του κυτταροπλάσματος των μονοκυττάρων και ουδετεροφίλων

Αυτοαντισώματα: αντικυτταροπλασματικά αντισώματα κατά αντιγόνων των πολυμορφύρηνων κυττάρων (ANCA)

Τύπος	Αντιγόνο
c-ANCA:	Πρωτεΐνάση 3 (PR3)
p-ANCA:	Μυελοϋπεροξειδάση (MPO)
ANCA: (άτυπα ή p- ή c-)	Ελαστάση των λευκοκυττάρων Λακτοφερρίνη Καθεψίνη G BPI (<i>bactericidal/permeability increasing protein</i>)

- Θετικός ανοσοφθορισμός → επιβεβαίωση με πιο ειδική μέθοδο (ELISA)

Αυτοαντισώματα

ANCA: διαγνωστική αξία σε νοσήματα

Νόσος	Αντίσωμα	Ποσοστό %
Κοκκιωμάτωση Wegener	c-ANCA	90
Μικροσκοπική Αγγειίτιδα	p-ANCA	70
Σύνδρομο Churg-Strauss	c- ή p-ANCA	50

Αυτοαντισώματα

ANCA: εύρεση σε άλλες φλεγμονώδεις νόσους

- Άλλες αυτοάνοσες νόσους
  - Ρευματοειδής αρθρίτιδα: 30%
    - Σύνδρομο Felty: 90%
  - Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος: 10-20%
  - Φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου
    - Ελκώδης κολίτιδα: 50-70%
    - Νόσος του Crohn: 10-30%
  - Αυτοάνοση ηπατίτιδα τύπου I: 90%
- Λοιμώξεις
- Φάρμακα

ANCA αντιγόνο

Συνήθης τύπος IIF

Πρωτεΐνάση-3 (PR3)

C-ANCA

Μυελοϋπεροξειδάση (MPO)

P-ANCA

Ελαστάση

P-ANCA

Λυσοζύμη

P-ANCA

Αζουροσιδίνη

P-ANCA

Λακτοφερίνη

P-ANCA

Καθεψίνη-G

P- και άτυπα ANCA

- Αυτοάνοσες ρευματικές παθήσεις (ΡΑ, ΣΕΛ)
- Φλεγμονώδεις παθήσεις του εντέρου (ελκώδης κολίτιδα, ν. Crohn)
- Αυτοάνοσες ηπατικές παθήσεις (αυτοάνοση ηπατίτιδα, πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα)
- Νεφρικές παθήσεις (σύνδρομο Goodpasture)
- Μετά από χορήγηση φαρμάκων (υδραλαζίνη, ΡΤU, κλπ)
- Λοιμώξεις

Αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα

Αρνητικά φορτισμένα
φωσφολιπίδια (PL)
κυτταρικών μεμβρανών
Καρδιολιπίνη (CL)
Φωσφατιδυλσερίνη (PS)

Πρωτεΐνες που συνδέονται με
φωσφολιπίδια μεμβρανών
 β_2 -γλυκοπρωτεΐνη
Προθρομβίνη
Ανεξίνη V (annexin-V)

Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο
✓ Θρομβώσεις (αρτηριακές/φλεβικές)
✓ Επανελημένες αποβολές (♀)
✓ Θρομβοπενία

ΣΕΛ=35%

Αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα

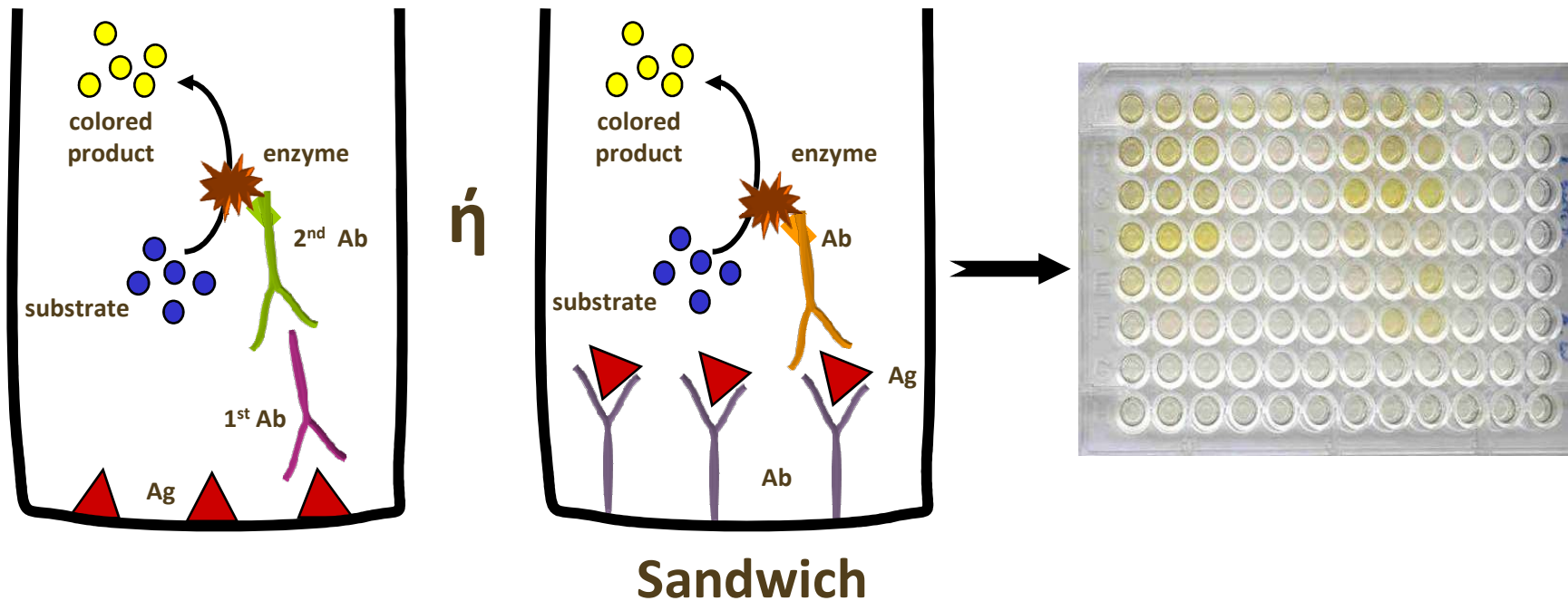
- Αντισώματα έναντι καρδιολιπίνης (IgM/IgG)
- Αντισώματα έναντι β_2 - γλυκοπρωτεΐνης I (**anti- β_2 GPI, IgM/IgG**)
- **Αντιπηκτικά του λύκου** (αντισώματα που προκαλούν την παράταση του χρόνου PTT in vitro)
- Αντισώματα που δίνουν ψευδή θετικότητα των ορολογικών δοκιμασιών για σύφιλη (**VDRL**)

Αντισώματα έναντι καρδιολιπίνης

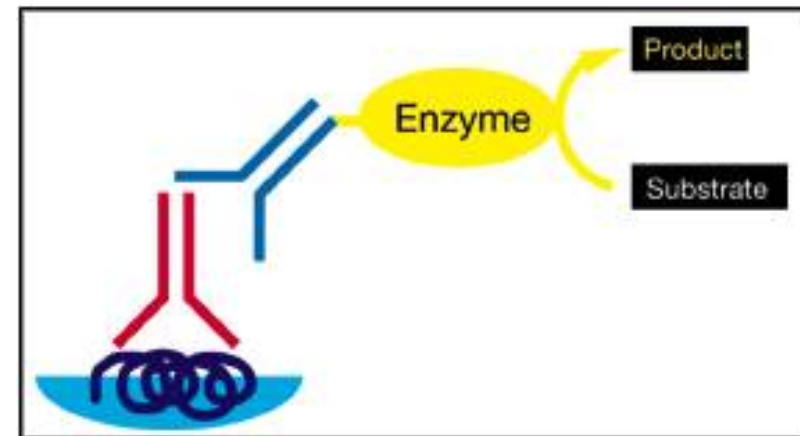
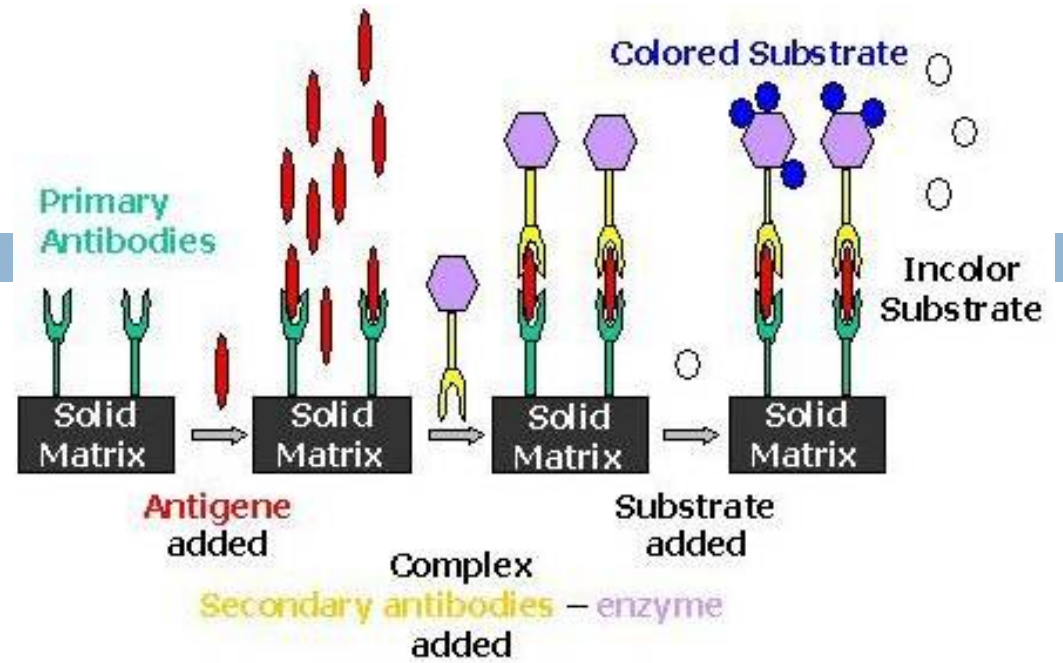
- IgM και IgG (ELISA)
- 4-6% (+) στο γενικό πληθυσμό
- Τίτλοι >40 IU θεωρούνται σημαντικοί (high-positive)
- Ανάγκη για επιβεβαίωση μετά από 6 εβδομάδες

Βασικές εργαστηριακές τεχνικές: ανοσοενζυμικός προσδιορισμός (ELISA)

Enzyme Linked Immunoabsorbance Assay (ELISA)

ELISA

Βασικές εργαστηριακές τεχνικές: αυτοαντισώματα

Κλινική υποψία	Αυτοαντίσωμα	Διάγνωση	Πρόγνωση	Παρακ/ση
Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος	ANA	+	-	-
	dsDNA	+	+	+
	Sm	+	+	-
Σ. αντι-φωσφολιπιδίων	Καρδιολιπίνη, β2GPI	+	-	-
Μικτή Νόσος Συνδ. Ιστού	U1nRNP	+	+	-
Πολυμυοσίτιδα	tRNA συνθετάσες (Jo1)	+	+	-
Διάχυτο Σκληρόδερμα	Topo I (Scl-70)	+	+	-
Περιορ. Σκληρόδερμα	Κεντρομερίδιο (ACA)	+	+	-
Σύνδρομο Sjogren	Ro(SSA), La(SSB)	+	-	-
Ρευματοειδής Αρθρίτιδα	Ρευματ. Παράγων, CCP	+	+	-
Κοκκιωμάτωση Wegener	c-ANCA	+	+	+
Πρωτοπ. χολ. κίρρωση	μιτοχονδριακά (AMA)	+	-	-

Συμπλήρωμα (I)

□ **Ανοσοκαθίζηση**

- Μετράει την παρουσία των πρωτεϊνών (C3 και C4)
- Δεν πιστοποιεί την ενεργοποίηση

□ **Αιμολυτικό (CH50)**

- Ελέγχει τη λειτουργία των συστατικών της κλασσικής οδού

□ **Αυξημένο:** παράγοντας οξείας φάσης

□ **Φυσιολογικό:** δεν φανερώνει αν καταλώνεται ή όχι (μπορεί και να παράγεται πιο γρήγορα από ό,τι καταλώνεται)

□ **Μειωμένο:** καταλώνεται γρήγορα ή δεν παράγεται

Συμπλήρωμα (II)

- Φυσιολογικό στα περισσότερα ρευματικά νοσήματα
- Χαμηλό συμπλήρωμα
  - Ενδοτοξιναιμία
  - Αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία
  - Υποξεία ενδοκαρδίτιδα
  - Χρόνια Ηπατίτιδα C/Κρυοσφαιριναιμία
  - Ενεργός νεφρίτιδα του ΣΕΛ από ανοσοσυμπλέγματα (πιο ευαίσθητος ορολογικός δείκτης)

Ταχύτητα καθίζησης ερυθρών (ΤΚΕ)

- Ρυθμός καθίζησης των ερυθρών αιμοσφαιρίων σε δείγμα αίματος εξαιτίας της βαρύτητας
- Τοποθέτηση δείγματος αίματος σε βαθμονομημένο σωλήνα
- Αναμονή 1 ώρας
- Ποσοστό καθίζησης των ερυθρών αιμοσφαιρίων

Παράγοντες που επηρεάζουν την ΤΚΕ σε φλεγμονώδεις ρευματικές παθήσεις

$$\text{ΤΚΕ} = \frac{\text{ινωδογόνο} + \text{σφαιρίνες}}{\text{λευκωματίνη} + \text{αιματοκρίτης}}$$

Η ΤΚΕ αυξάνει:

- στην οξεία φλεγμονή λόγω της αύξησης του ινωδογόνου
- στη χρόνια φλεγμονή λόγω της αύξησης των σφαιρινών (IgG)
- στην αναιμία και υπολευκωματιναιμία

Περιορισμοί ΤΚΕ

Μεταβολές της ΤΚΕ οφειλόμενες σε άλλους παράγοντες εκτός της φλεγμονής:

- Αυξάνει στην αναιμία, τα δρεπανοκύτταρα τη μειώνουν
- Αυξάνει στην υπερ-γ-σφαιριναιμία (πολλαπλούν μυέλωμα)
- Αυξάνει στη μειωμένη αλβουμίνη (νεφρωσικό σύνδρομο, υποσιτισμός)
- Αύξηση στην ψυχροσυγκολλητιναιμία
- Χειρισμός δειγμάτων (μείωση σε χαμηλή θερμοκρασία δωματίου)

Ανοσοσφαιρίνες Ηλεκτροφόρηση πρωτεϊνών

Ανοσοσφαιρίνες

- Όλα τα μόρια των ανοσοσφαιρινών συγκροτούνται από μία κοινή βασική μονάδα που αποτελείται:

Από δύο βαριές αλυσίδες (55-70 KDa)

Από δύο ελαφρές αλυσίδες (24 KDa)

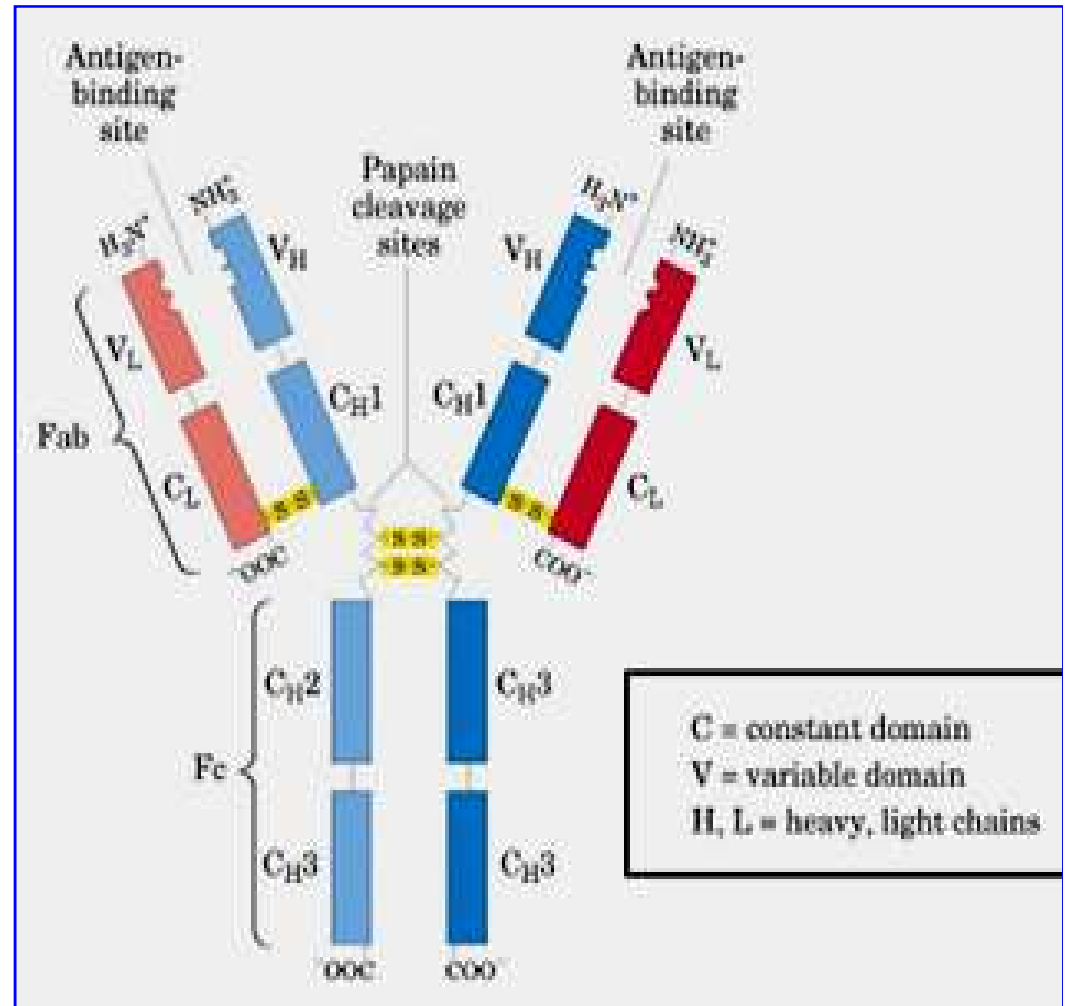
- Παράγονται από τα Β-κύτταρα ως μεμβρανικές πρωτεΐνες, οι οποίες λειτουργούν ως υποδοχείς των Β-λεμφοκυττάρων για τα αντιγόνα
- Τα αντισώματα παράγονται επίσης και ως διαλυτές πρωτεΐνες που εκκρίνονται από τις μορφές των Β-λεμφοκυττάρων

Αντισώματα

Δομή

□ Γλυκοπρωτεΐνες

- 12 περιοχές (~110 αα)
- Βαρειές και ελαφρές αλυσίδες
- Fab περιοχή (μεταβλητή)
- Fc περιοχή (σταθερή)

5 τάξεις ανοσοσφαιρινών:

- **Ig G:** κύριο αντίσωμα στο πλάσμα. Δευτερογενής ανοσολογική απόκριση
- **Ig A:** Αντίσωμα στις εκκρίσεις
- **Ig E:** αλλεργική αντίδραση
- **Ig M:** Επιφάνεια Β-λεμφοκυττάρων. Πρωτογενής ανοσολογική απόκριση
- **Ig D:** Επιφάνεια παρθένων Β-λεμφοκυττάρων

Οι κυριότερες λειτουργίες των πέντε τάξεων των ανοσοσφαιρινών

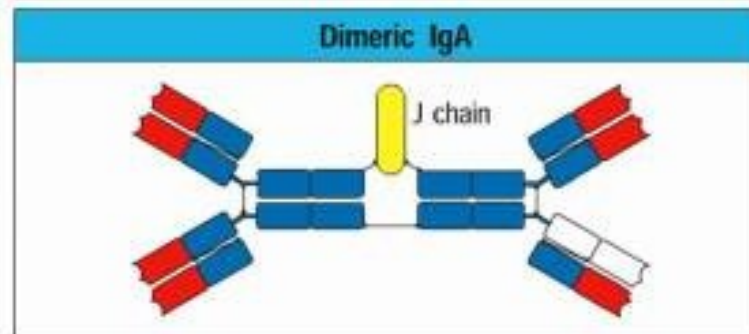
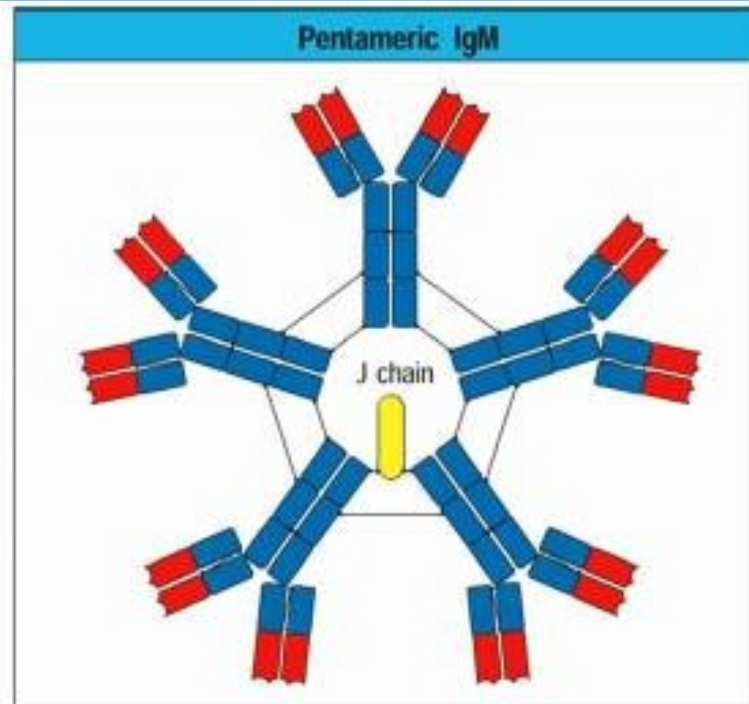
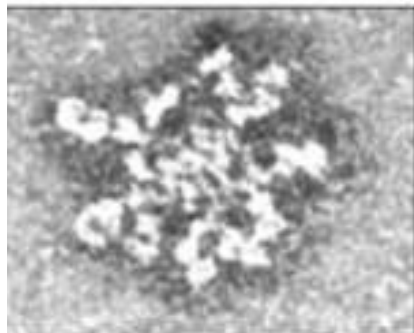
- IgM** Η πρώτη ανοσοσφαιρίνη που παράγεται κατά την πρωτογενή ανοσιακή απάντηση
Έχει μικρή χημική συγγένεια αλλά μεγάλη συνάφεια με τα πολυσθενή αντιγόνα
Ενεργοποιεί την κλασική οδό του συμπληρώματος
- IgG** Η κύρια ανοσοσφαιρίνη του ορού
Η μόνη που διέρχεται τον πλακούντα
Ενεργοποιεί την κλασική οδό του συμπληρώματος
- IgA** Η κύρια ανοσοσφαιρίνη των εκκρίσεων
- IgE** Κινητοποιεί φλεγμονώδεις αντιδράσεις, μέσω ειδικών υποδοχέων των σιτευτικών κυττάρων και των βασεοφίλων
Ενεργοποιεί ανοσοδραστικούς μηχανισμούς έναντι των εντερικών παρασίτων
- IgD** Κυρίως, μεμβρανικός υποδοχέας για το αντιγόνο

Οι ανοσοσφαιρίνες εντοπίζονται (I)

- Στην επιφάνεια της κυτταρικής μεμβράνης των Β λεμφοκυττάρων απ' όπου και παράγονται
- Στο πλάσμα και σε μικρότερο βαθμό στο διάμεσο υγρό των ιστών
- Στην επιφάνεια ορισμένων ανοσοδραστικών κυττάρων, μέσω ειδικών υποδοχέων, όπως τα: μονοκύτταρα/μακροφάγα, τα ΝΚ κύτταρα και τα σιτευτικά κύτταρα ή βασεόφιλα
- Σε ορισμένες εκκρίσεις, όπως η βλέννη και το γάλα

Πολυμερείς ανοσοσφαιρίνες

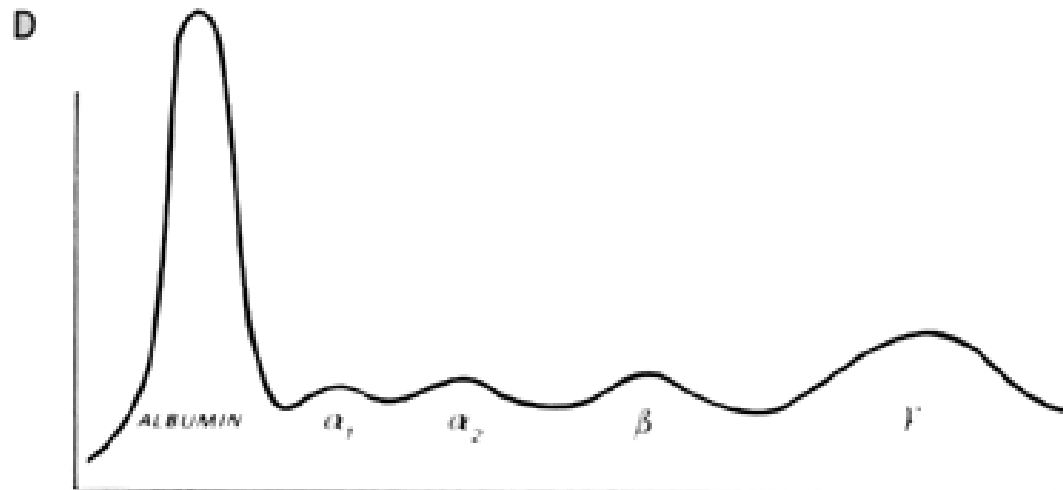
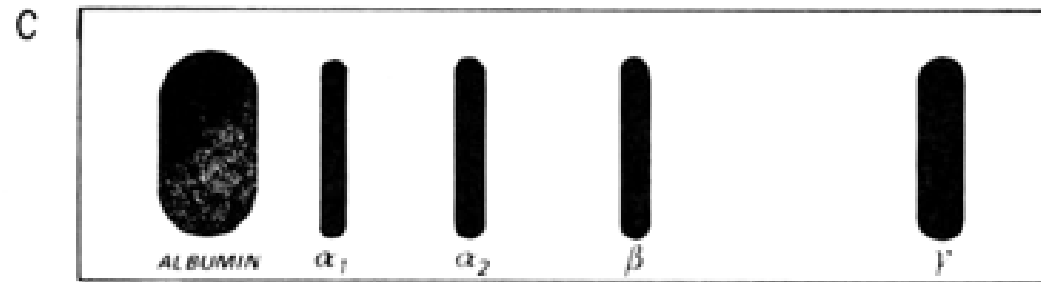

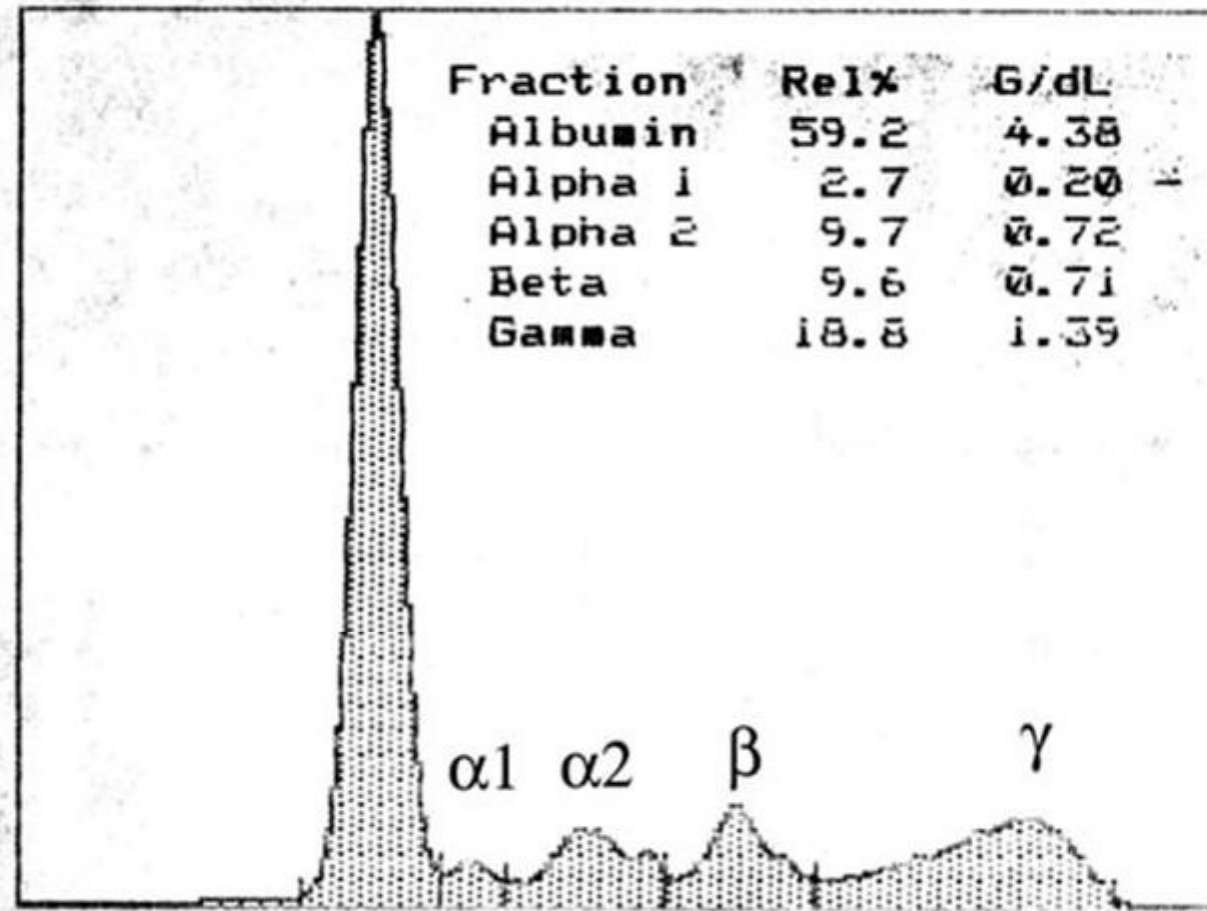
Οι ανοσοσφαιρίνες εντοπίζονται (II)

- Στην ηλεκτροφόρηση των πρωτεϊνών του ορού, οι ανοσοσφαιρίνες εντοπίζονται στη γ περιοχή του πρωτεϊνογράμματος και γι' αυτό φέρονται και ως γ σφαιρίνες

γ - σφαιρίνες

- Το όνομα από την ηλεκτροφορητική ικανότητα
- 20% των πρωτεϊνών του πλάσματος

+

-

Serum Electrophoresis - normal serum, scan

Monoclonal Gammopathies

Homogeneous representatives of immunoglobulins

Diseases

Multiple Myeloma

Plasmacytoma

Waldenstrom's Macroglobulinemia

Heavy Chain Disease

Light Chain Disease

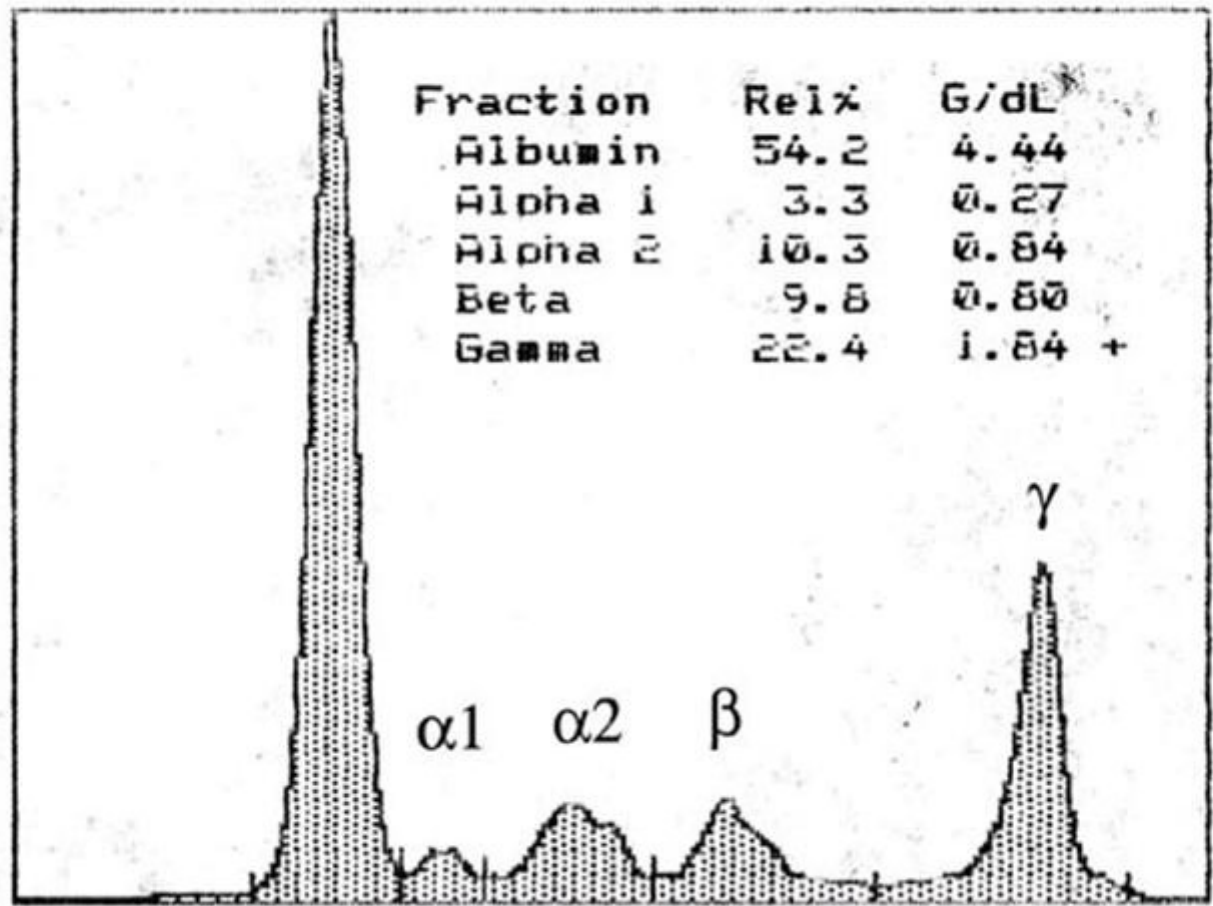
Henry Bence-Jones
1813-1873

Monoclonal proteins

Myeloma proteins

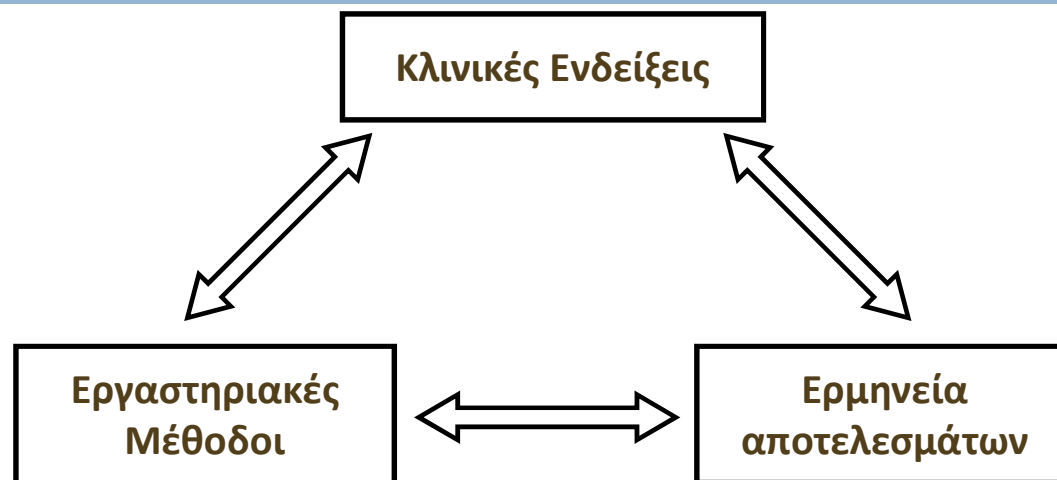
Bence-Jones Proteins (L-chains)

Cancers of antibody-secreting cells

Serum Electrophoresis - myeloma, scan

Βασικές εργαστηριακές τεχνικές: κριτήρια επιλογής μεθόδου

- Κριτήριο επιλογής των εργαστηριακών δοκιμασιών:
  - Διαγνωστική, προγνωστική αξία
  - και όχι υπερπληθώρα δοκιμασιών (↑ τεχνολογικής προόδου)
- Απαραίτητη η κατανόηση μεθόδων & διαγνωστικής αξίας
  - Επικοινωνία εργαστηρίου – κλινικής
  - Αναφορά αξιολόγησης αποτελεσμάτων

Συμπέρασμα I

- Το ιστορικό και η φυσική εξέταση είναι σημαντικότερη από τον εργαστηριακό έλεγχο
- Το εργαστήριο επιβεβαιώνει και υποστηρίζει την κλινική εικόνα
- Δεν ζητάμε **καμία** εξέταση όταν το αποτέλεσμα που θα έρθει (αν είναι παθολογικό) δεν μπορούμε να το αξιολογήσουμε
- Ακόμη, δεν θεραπεύουμε «το εργαστήριο» αλλά τον ασθενή

Συμπέρασμα II

- Οι ασθενείς με θετικό RF δεν έχουν πάντα ρευματοειδή αρθρίτιδα, ούτε όλοι με θετικά ANA έχουν πάντα συστηματικό ερυθρηματώδη λύκο

**Θυμηθείτε στην Ιατρική τίποτε δεν είναι
λογικό και τίποτα 100%**